

[Ih Christensen.]

dre menneskers fritidsforhold. Til dette synspunkt kommer det fra økonomisk hold ofte fremførte synspunkt, at det af ressource-mæssige grunde er tilrådeligt at begrænse statens gratisydelse.

Da der ydermere oftest vil være tale om støtte til film, der kun kommer et beskedent publikum for øje, også fordi mange af dem hovedsagelig henvender sig til et sådant, er dette en grund mere til at afvikle støtten. Formentlig ses de statsstøttede film særlig af højere uddannede, der må formodes selv at kunne betale for dette kulturgode.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at filmstøtten i lighed med visse andre kunststøtteordninger virker som en slags bedrevidende formynderi over for befolkningen. Det er tillige vor mening, at filmstøtten skaber en kulturelt set farlig afhængighed af statsmagten, hvis støtte i det lange løb kun kan finde sted på politiske præmisser, der i det væsentlige ikke sætter spørgsmålstegn ved systemet. Derved skabes en konkurrenceulighed til ugunst for den mindre konventionelle og mere kontroversielle filmkunst.

Røret omkring Jens Jørgen Thorsens Jesus-film dokumenterer hullheden i den nuværende såkaldte „liberale“ kunststøttepolitik.

En afvikling af statens filmstøtte og beslægtede kunststøtteordninger vil derudover besidde den fordel at spare folketingets tid for lange diskussioner om, hvilken kunst der skal støttes, og hvilken ikke, for slet ikke at tale om diskussionerne om enkelte kunstværker eller ligegyldige petitesser i lovgivningen.

Jeg skal endelig fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om teatervirksomhed.*

Forslaget må ses som et led i begrænsningen af de offentlige opgaver til egentlige fællesopgaver. I et land af Danmarks størrelse må det være tilstrækkeligt at opretholde en enkelt statsscene (det kongelige teater) som en art levende kulturminde-mærke med tilhørende elevskoler og med muligheder for fjernsyns- og radiotransmissioner af forestillingerne.

Teatersociologiske undersøgelser indicerer, at det i hovedsagen er de bedst uddannede og de lidt højere indkomstgrupper, der

benytter teatrene, hvorfor den offentlige subsidiering af disse i realiteten er et stats-tilskud til disse bedrestillede gruppers kulturforbrug. Det må formodes, at de pågældende selv vil være i stand til at betale deres teaterforbrug uden tilskud fra skatteyderne.

Statens teaterstøtte går for langt den overvejende dels vedkommende til det etablerede ukontroversielle teater, hvorved der i realiteten sker en konkurrencemæssig forvridding til ugunst for det utraditionelle, avancerede og kontroversielle teater. Dette betyder som så ofte, hvor der er tale om offentlige subventioner, at der holdes liv i forældede former for teaterdrift. Omvendt sker der en relativ forskelsbehandling mellem på den ene side den subsidierede teaterdrift og på den anden side de ikke-subsidierede, men med teatrene konkurrerende kulturelle forbrugsgoder, f.eks. revyer, cirkus, biografer.

Da staten ikke økonomisk magter at støtte alt og der desuden er politiske grænser for støttens bredde og omfang, forekommer det rimeligst at skabe ligestilling mellem de forskellige kulturelle ytringsformer, som der her er tale om, ved at afvikle den eksisterende teaterstøtte i loven om teatervirksomhed.

Mens forslagsstillerne betragter det som en privatsag, som staten hverken gennem censur eller tilskud skal blande sig i, hvilket teaterforbrug folk har, anser vi det dog for en naturlig offentlig opgave at drive — eller yde tilskud til — teaterskoler, eftersom der her er tale om en uddannelsesopgave. Forslagsstillerne vil derfor stille sig imødekommende over for støtte til f.eks. landsdels-scenernes elevskoler.

Da et flertal i folketinget, så vidt vi er orienteret, bekender sig til den decentraliserede kulturpolitik og det lokale selvstyre, forventer vi — uanset mulig uenighed i en del af det foregående — at man støtter nærværende forslag, der overlader finansieringen — og dermed den fulde bestemmelsesret — til amter og kommuner i hele den udstrækning, der dér vil være tilslutning til fortsat subsidiering af teatervirksomhed.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.